ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਸੁਬ੍ਰਤ ਨਾਥ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7939-7940 ਦੇ 2022)
ਨਵੰਬਰ 23, 2022
[ਡਾ. ਧਨੰਜ□ ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਸੀਜੇਆਈ ਅਤੇ
ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ: ਕੇਂਦਰੀ ਔਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਨਿਯਮ, 2001 : ਨਿਯਮ 32 – ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ – ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬੰਦਰਗਾਹ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੱਦੇ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਸੀਆਈਐਸਐਫ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰ ਸਕ੍ਰੈਪ ਪੋਰਟ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸਿਪਾਹੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ – ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਤਾਹੀਆਂ ਲਈ ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ – ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਤੱਥ ਖੋਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ – ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮਿਸਕੰਡਕਟ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ – ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਜੀ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੰਨੀ ਅਸੰਗਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਦੇਵੇ – ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੋਵਾਂ ਨੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਇਹ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕ□ਤ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਖਤ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣ। ਪਰੰਤੂ, ਜੇਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਮਾਲਫਾਈਡ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 15]

1.2 ਤੱਥ ਖੋਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਖਾਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮਿਸਕੰਡਕਟ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ। ਪਰੰਤੂ, ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਜੀ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨਾ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 22]

1.3 ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਦਰਜ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਕੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। [ਪੈਰਾ 28]

1.4 ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਨੋਂ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਬਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਲਗਨ ਨਾਲ ਨਿਭਾਵੇਗਾ। ਉਸਦੀ ਘੋਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੇ 800 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਕਾਪਰ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੋਰ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਣਗਹਿਲੀਆਂ ਲਈ ਅੱਠ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਤਿੰਨ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕੁਮੁਲੇਟਿਵ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕੁਮੁਲੇਟਿਵ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਸਸ਼ਸਤਰ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਵਾਲਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਲਿੰਕਰ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ. [ਪੈਰਾ 29][624-ਬੀ-ਡੀ]

1.5 ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਡਿਸਿਪਲਿਨਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਦੰਡ ਉਸ ਦੀ ਭਾਰੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾਲ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 30]

ਬੀ.ਸੀ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1995) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 749 : [1995] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 644; ਓੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਦਯਾਭੂਸ਼ਣ ਮੋਹਾਪਾਤਰਾ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1963 ਐਸ.ਸੀ. 779 : [1963] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 648; ਕੇਂਦਰੀ ਔਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਬਰਾਰ ਅਲੀ (2017) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 507; ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਬੀਕਾਨੇਰ ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਬਨਾਮ ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਨਲਵਾਯਾ (2011) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 584 : [2011] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 589; ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਰਾਜੂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਹਰੀ ਬਾਬੂ (2008) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 569 : [2008] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1184; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਗੁਣਾਸੇਕਰਨ (2015) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 610 : [2014] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1312; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੂਰਵ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਾਮ ਕਰਨ (2022) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 373; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦੁਰ (1972) 4 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 618 : [1972] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 218 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

[1995] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 644 ਪੈਰਾ 11 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1963] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 648 ਪੈਰਾ 12 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2011] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 589 ਪੈਰਾ 17 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2008] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1184

[2014] 13 SCR 1312 ਪੈਰਾ 19 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ [1972] 2 ਐਸਸੀਆਰ 218 ਪੈਰਾ 21 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7939- 2022 ਦਾ 7940

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 09.09.2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2019 ਦੇ ਐਫਐਮਏ ਨੰਬਰ 679 ਵਿੱਚ 2019 ਦੇ ਐਫਐਮਏ ਨੰਬਰ 680 ਦੇ ਨਾਲ ਕਲਕੱਤਾ ਦਾ।

ਨਾਲ

2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.7941-7942

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕਾਂਕਸ਼ਾ ਕੌਲ, ਰਾਜਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਰਸੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਧੀ ਖੰਨਾ, ਰਾਘਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ. ਰੰਜਨ ਮੁਖਰਜੀ ਐਡਵ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.

1-2 ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਸੀਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਜੁੜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 9 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, 2021 ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 2019 ਦਾ FMA ਨੰ. 679 ਅਤੇ 2019 ਦਾ FMA ਨੰ. 680।

3. ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੇਂਦਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਬਲ 1 26 ਫਰਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ। 7 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਸ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 21:00 ਘੰਟੇ ਤੋਂ 'ਸੀ' ਸ਼ਿਫਟ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ 7 ਅਲੀਫ਼ ਨਗਰ ਵਿਖੇ 8 ਨਵੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 05:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਕੋਲਕਾਤਾ ਪੋਰਟ ਦੇ ਗਾਰਡਨ ਰੀਚ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਅਰਥਾਤ 8 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ, ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਗਭਗ 800 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ (ਲਗਭਗ) ਦੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੋਡ ਇੱਕ ਟਾਟਾ-407 ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਪੋਰਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਈ.ਐਸ.ਐਫ. ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਪੋਰਟ ਟਰੱਸਟ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰ ਅਲੀਫ ਨਗਰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਪੋਰਟ ਦੇ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਟਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਡਿਊਟੀ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 7 ਦਸੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਖਿਲਾਫ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਆਰੋਪ ਦੇ ਲੇਖ ਹਨ:

“ਖਿਲਾਫ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰੋਪ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨੰਬਰ 941400817 ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੁਬਰਤ ਨਾਥ ਦੀ ਸੀ.ਆਈ.ਐਸ.ਐਫ. ਯੂਨਿਟ ਕੋਪੀਟੀ ਕੋਲਕਾਤਾ.

ਆਰੋਪ ਦਾ ਲੇਖ- I

ਕਿ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨੰਬਰ 941400817 ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੁਬਰਤ ਨਾਥ ਸੀ.ਆਈ.ਐਸ.ਐਫ. ਯੂਨਿਟ ਕੋਪੀਟੀ ਕੋਲਕਾਤਾ (“ਸੀ” ਕੰਪਨੀ) ਵਿੱਚ “ਸੀ” ਸ਼ਿਫਟ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ 2100 ਘੰਟੇ ਤੋਂ 07.11.2007 ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 0500 ਘੰਟੇ ਤੱਕ 08.11.2007 ਨੂੰ ਅਲੀਫ ਨਗਰ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਰਹਿ ਕੇ ਲਗਭਗ

800 ਕਿਲੋ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ ਦੀ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਲੀਫ ਨਗਰ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ ਦੇ ਕੋਪੀਟੀ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਰੇਜ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ ਦੇ ਬੰਡਲਾਂ ਨਾਲ ਪਏ ਸਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੰਬਰ 941400817 ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੁਬਰਤ ਨਾਥ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਭਾਰੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਬਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਹੈ।

ਆਰੋਪ ਦਾ ਲੇਖ-II

ਕਿ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨੰਬਰ 941400817 ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੁਬਰਤ ਨਾਥ ਸੀ.ਆਈ.ਐਸ.ਐਫ. ਯੂਨਿਟ ਕੋਪੀਟੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 08 (ਅੱਠ) ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰ ਨ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ।"

4. ਉਪਰੋਕਤ ਆਰੋਪਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਅੱਠ ਅਭਿਯੋਗ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਨੋਂ ਆਰੋਪ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। 27ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਭਾਵ, ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਲੀਫ ਨਗਰ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ ਤੋਂ ਤਾਂਬੇ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਸੀ। ਹੋਰ, ਅਭਿਯੋਗ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ 7ਵੇਂ/8ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ, 2007 ਦੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੈਕਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨੌ ਵਾਰ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਪੋਸਟ ਤੇ ਚੌਕਸ ਪਾਇਆ, ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡਿਊਟੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

5. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ 8ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ 1530 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਰੀ ਉਸ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"12. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਯੋਜਨ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜ ਦੇ ਲੇਖ-I ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚਾਰਜ ਦੇ ਲੇਖ-I ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਨਵਿੰਸਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚਾਅ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਚਾਅ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਕਾਪੀ (ਬਚਾਅ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ-6) ਜਿਸ ਵਿੱਚ 08.11.2007 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 1530 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਚੋਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ xxx xxx xxx

xxx xxx xxx

ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 08.11.2007 ਨੂੰ 1515 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ 08.11.2007 ਨੂੰ 1530 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਕੁਝ ਕੁੰਡਲੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਡ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਟਾਟਾ-407 ਦੀ ਚੋਰੀ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਅਲਿਫ ਨਗਰ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਸਵੀਪਰ ਕੁਆਰਟਰਜ਼ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਸੰਭਵ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ 08.11.2007 ਨੂੰ 2200 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਾਪਰਣ 1530 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਜਦਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਮਦਗੀ ਉਸੇ ਦਿਨ 1515 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਰਾਮਦਗੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ..... ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠਿਆਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਟਾਟਾ- 407 ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਲੋਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.8 ਦੇ ਬਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਾਹਨ 08.11.2007 ਦੀ ਸਵੇਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਦੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲਿਫ ਨਗਰ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ ਤੋਂ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ ਦੀ ਚੋਰੀ 07/08.11.2007 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ ਨੂੰ ਵੈਸਟ ਪੋਰਟ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਟਾਟਾ-407 ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਲੋਡ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਵੈਸਟ ਪੋਰਟ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.8 ਦੀ ਸਵੇਰ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ.....ਚਾਰਜ ਦੇ ਲੇਖ-II ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4 ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਫ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਸੁਧਾਰਨਯੋਗ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵ

6. ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਔਦਯੋਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਨਿਯਮਾਂ, 20012 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ 32 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਡਿਊਲ-ਆਈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 32 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉੱਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ। 27ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 3ਰੀ ਫਰਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ :

“5. ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ, ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਭਾਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪਰਯਾਪਤ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਚਿਤ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਐਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ “ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ” ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ V-15014/Maj-04/ KoPT/Disc/SN/08/8271 ਮਿਤੀ 27.11.08 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਾਪਰ ਦੇ ਤਾਰ ਦੀ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ 800 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰ ਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਅਲਿਫ ਨਗਰ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ ਦੇ KoPT ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਕਾਪਰ ਤਾਰ ਦੇ ਬੰਡਲਾਂ ਨਾਲ ਪਏ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ‘ਸੀ’ ਸ਼ਿਫਟ ਦੀ ਡਿਊਟੀ 7.11.2007 ਨੂੰ 2100 ਘੰਟੇ ਤੋਂ 08.11.2007 ਨੂੰ 0500 ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਅਲਿਫ ਨਗਰ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ ਡਿਊਟੀ ਪੋਸਟ ਉੱਤੇ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਬਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 08 (ਅੱਠ) ਮੌਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਾਸੁਧਾਰਨਯੋਗ ਆਦਤਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੀ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6. ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਰਮੀ ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਰਹਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਦੰਡਾਤਮਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 27.11.2008 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਰਥਾਤ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਸੀ.ਆਈ.ਐਸ.ਐਫ. ਯੂਨਿਟ ਕੋ.ਪੀ.ਟੀ. ਕੋਲਕਾਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ

05.12.2008 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਭਾਵ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਸੀ.ਆਈ.ਐਸ.ਐਫ./ਐਨ.ਈ.ਐਸ. ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਮਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 19ਵੀਂ ਮਈ, 2009 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ; ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਚਿਤ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ; ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦੰਡਾਤਮਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਸੁਧਾਰਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ WP ਨੰਬਰ 14102 (W) ਦੇ 2009 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ, ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 25 ਜੂਨ, 2018 ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਦੰਡ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂਚ, ਨਾਮਤਃ ਬੀਟ ਬੁੱਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਹਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰਜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਸੌਂਪਿਆ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਬਿਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਦੰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 27 ਨਵੰਬਰ, 2008 ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਜਬਰਦਸਤੀ ਰਿਟਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਾਰੇ ਪਰਿਣਾਮਕ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ – ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ (FMA ਨੰਬਰ 679 ਦੇ 2019 ਅਤੇ FMA 680 ਦੇ 2019) ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ, ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 9 ਸਤੰਬਰ, 2021 ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਦੰਡ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਸਮੇਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਦੰਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਜਬਰਦਸਤੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੰਡ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਿਆਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ – ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਵੀ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਦੰਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਦੰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

11. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦਿਆਂ – ਮਿਸ ਆਕਾਂਕਸ਼ਾ ਕੌਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਲਈ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਬੀ.ਸੀ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ3$_{\text{SUPERSCRIPT}}$; ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਜੁੱਤੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ

ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ; ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੋਰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪਿੱਛੇ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

12. ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਦਿਆਭੂਸ਼ਣ ਮੋਹਾਪਾਤਰਾ4 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਥਾਪਿਤ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਔਦਿਓਗਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਬਰਾਰ ਅਲੀ5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

13. ਮਿਸਟਰ ਰੰਜਨ ਮੁਖਰਜੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ – ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਬਰੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ।

14. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

15. ਇਹ ਅਚਰਜ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕ□ਤ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਖਤ ਅਸੰਗਤ ਹਨ, ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਬਦਨੀਅਤੀ ਜੋੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬੀ.ਸੀ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ (ਸੁਪਰ):

"12. ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਵਹਾਰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਨਤੀਜਾ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ/ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ 5(2017) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 507 ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਨਤੀਜੇ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ ਕੁਝ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਨਤੀਜਾ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ, ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ।

ਪਰ ਉਹ ਨਤੀਜਾ ਕੁਝ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੀ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਧੀਨ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲ ਜੇਕਰ ਸਿੱਟਾ ਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ, ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਿੱਟਾ ਜਾਂ ਖੋਜ, ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ।

13. ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਜੱਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪਰਖਣ ਦੀ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਪ੍ਰਫ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਤੀਜੇ ਸੰਬੰਧੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪਰਯਾਪਤਤਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੱਵਸਨੀਯਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਸੀ. ਗੋਏਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਨਾ 728 ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਨਤੀਜਾ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਆਫ ਸਰਟੀਓਰਾਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

xxx xxx xxx

xxx xxx xxx [ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

18. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਤੱਥ ਲੱਭਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਖਾਸ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮਿਸਕੰਡਕਟ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਚਿੱਤ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਦੋਂ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ/ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਕਹੇਗਾ, ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਖੁਦ ਵਿਰਲੇ ਅਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ, ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ, ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

17. ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਬੀਕਾਨੇਰ ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਬਨਾਮ ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਨਲਵਾਇਆ7$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ :

"7. ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਪੀਲੀਅਤ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਦਖਲ ਦੇਣਗੀਆਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪਰਯਾਪਤਤਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ

ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਹਨ। ਵਿਕ੍ਰਿਤਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਦਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਜਾਂ ਖੋਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਆਦੇਸ਼ ਮਨਮਾਨਾ, ਚਪਲ, ਮਾਲਾ ਫਾਈਡ ਜਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਵੇਖੋ ਬੀ.ਸੀ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ8 , ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਗਣਯੁਥਮ9 , ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿ. ਦੇਗਲਾ ਸੂਰਿਆਨਾਰਾਇਣ 10 ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਖੇ ਬੰਬਈ ਬਨਾਮ ਸ਼ਸ਼ੀਕਾਂਤ ਐਸ ਪਾਟਿਲ11)। [ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

18. ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੋਪਰਾਜੂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਹਰੀ ਬਾਬੂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਕਈ ਪੂਰਵ ਨਿਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ :

“21. ਇਕ ਵਾਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

19. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226/227 ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਡੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਤੈਅ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਗੁਣਾਸੇਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ :

“12. ਭਾਵੇਂ ਸਥਿਤੀ ਅਚਰਜਜਨਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚਾਰਜ I ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖਾਂ 226/227 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕੇਵਲ ਇਹ ਦੇਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ:

(a) ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;NONE NONE

(b) ਜਾਂਚ ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;NONE NONE

(c) ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ;NONE NONE

(d) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ;NONE NONE

(e) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਣਪਛਾਤੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ;NONE NONE

(f) ਨਤੀਜਾ, ਇਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਚਿਹਰੇ ਤੇ, ਇਸ ਕਦਰ ਸਰਾਸਰ ਮਨਮਾਨਾ ਅਤੇ ਤੁਚਛ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ

ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ;NONE NONE

(g) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਬੂਤ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ;NONE NONE

(h) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ;NONE NONE

(i) ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਕੋਈ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।NONE NONE

13. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 226/227 ਅਧੀਨ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ:

(i) ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੁੜ ਕਦਰ ਕਰੋ;

(ii) ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ, ਜੇਕਰ ਉਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(iii) ਸਬੂਤ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਓ;

(iv) ਸਬੂਤ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਓ;

(v) ਦਖਲ ਦੇਣਾ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(vi) ਤੱਥ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰੋ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇ ਹੋਣਾ;

(vii) ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।"

20. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਪੂਰਵ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਾਮ ਕਰਨ14SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ :

"23. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਚਰਜ ਸਿਦਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਮਾਨਣਾ ਅਤੇ ਹਥਿਆਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

"24. ਭਾਵੇਂ ਜਦੋਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਲਈ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਨਿਆਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਗਲਤੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਭੌਂਹਾਂ ਚੁਕਣਗੀਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ/ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਵਲ ਵਿਰਲੇ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੋਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ।"

21. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਜ ਓੜੀਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਹ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਜਵਾਬੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਗਲਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਗਲਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਗਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਹਨ ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਅਜੇਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦੁਰ15SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

22. ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੋਵੇਂ ਹੀ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਹਨ। ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਉਣ 'ਤੇ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਜੀ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੰਨੀ ਅਸੰਗਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ. ਗੁਣਾਸੇਕਰਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ/ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਅਸਾਧਾਰਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਚਾਰਜ-ਆਈ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ 7 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਦੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੋਂ 8 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਦੀ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧੀਨ ਅਲਿਫ ਨਗਰ ਸਕ੍ਰੈਪ ਯਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪਏ 800 ਕਿਲੋ ਕਾਪਰ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਅਭਿਯੋਗੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਜਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਚਾਰਜ-ਆਈ ਦੇ ਲੇਖ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚਾਅ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

24. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਉਹ ਦਲੀਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ 8 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ 15:30 ਵਜੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਪੋਰਟ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਫਿਸ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਲੋਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਪਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ 8 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ 15:15 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦਕਿ, ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ 8 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ 22:00 ਵਜੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਮਾਂ 15:30 ਵਜੇ ਸੀ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਪੀਡਬਲਿਊ1, ਪੀਡਬਲਿਊ2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ8 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਰੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ 22:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ 8 ਨਵੰਬਰ,

2007 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਗੇ ਵਧ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ 7ਵੇਂ/8ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ, 2007 ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚਾਰਜ-ਆਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

25. ਚਾਰਜ-ਦੋ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਐਸ.ਆਈ./ਮਿਨ. ਏ.ਕੇ. ਦੂਆ (ਪੀਡਬਲਿਊ-4) ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜੋ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਉਪਰੰਤ, ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਤੇਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਤਾਹੀਆਂ ਲਈ ਅੱਠ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਸਕੰਡਕਟ ਅਤੇ ਚਾਰਜ-ਆਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ 800 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਬਲ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

26. ਅਸੀਂ ਉਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੀਟ ਬੁੱਕ, ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੀਟ ਬੁੱਕ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੀਟ ਬੁੱਕ ਹੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ

27. ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 800 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਚੋਰੀ, ਜੋ ਕਿ 42 ਬੰਡਲਾਂ ਦੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਪਲਕ ਝਪਕਣ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅਸਹਿਣਯ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਬੀਟ ਬੁੱਕ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਖਿਲਾਫ ਚੋਰੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵੱਡੀ ਚੋਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਚਾਰਜ-ਆਈ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਸਿਵਾਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਜਬਰੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ।

28. ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਰਾਹਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਨਕੁਆਰੀ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੋਵੇਂ ਹੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਏ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

29. ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਾਲ ਪੂਰੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰਾਲੇ ਦੋਨੋਂ ਆਰੋਪਾਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਬਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਲਗਨ ਨਾਲ ਨਿਭਾਏਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਘੋਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ 800 ਕਿਲੋ ਕਾਪਰ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੋਰ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਣਗਹਿਲੀਆਂ ਲਈ ਅੱਠ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਤਿੰਨ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕੁਮੁਲੇਟਿਵ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਦੋ ਵਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋ ਸਾਲ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕੁਮੁਲੇਟਿਵ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਇਨਕਰੀਮੈਂਟ ਦੀ ਰੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਸ਼ਸਤਰ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸਵਾਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੰਨ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ।

30. ਇਸ ਲਈ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 9ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ, 2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਾਏ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੈਵੇ ਕਿ 27ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਨਵੰਬਰ, 2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 3ਤੀਜੇ$_{SUPERSCRIPT}$ ਫਰਵਰੀ, 2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 19ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਈ, 2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਸ ਦੀ ਘੋਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ।

31. ਨਤੀਜਤਨ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ (ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 3524-25/ 2022 ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ @ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 11021-22/2022 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅਨੁਰਾਗ ਭਾਸਕਰ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ: ਪ੍ਰਿਯਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲਾਂ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate